

Vyjádření oponenta

Koncepce revize vzdělávací oblasti (název): ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Oponent: Jitka Kopáčová

Posouzení textu

U každé odpovědi na zadanou otázku v Koncepci posuďte:

1. Reaguje odpověď na zadanou otázku?
2. Jsou odpovědi srozumitelné
 - a. pro učitele základních škol bez příslušné aprobace?
 - b. odbornou veřejnost se znalostí oboru (učitelé s aprobací, didaktici VŠ)?
2. Jsou informace a formulace odborně a terminologicky přesné? (uvedte konkrétně, v čem spočívají nepřesnosti)

Posouzení obsahu

3. V čem je Koncepce inovativní? Reaguje Koncepce na aktuální trendy a vývoj daného oboru/oblastí? (z pohledu vývoje didaktiky nebo z pohledu vývoje příslušné vědní disciplíny)
4. Co na Koncepci oceňujete?
5. Jaké otázky by bylo vhodné ještě v Koncepci dořešit? Co v Koncepci chybí?
6. Na jaká rizika jste v textu Koncepce narazili?

Doporučení

7. Uvedte Vaše doporučení, připomínky, náměty a komentáře pro další práci s Koncepcí.

Vyjádření oponenta

1. Čím je podle vašeho názoru vzdělávací oblast specifická vůči ostatním vzdělávacím oblastem a v čem je důležitá/zásadní pro všeobecný rozvoj žáků (jejich znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty)?

1. Ne zcela. Více mi zde rezonuje Výchova ke zdraví a zdá se mi opomíjená Tělesná výchova.

*Např. Více než jiné VO klade důraz na rozvoj osobnosti žáků – jejich sebepoznávání, vzájemné poznávání, duševní zdraví atd.¹ **Fyzické zdraví/zdatnost...***

2. Ano, je srozumitelná pro odbornou veřejnost i pro učitele bez aprobace.
3. Bez připomínek

2. Jaké současné vývojové trendy vzdělávací oblasti a souvisejících vědních oborů (v zahraničí i v ČR) považujete za inspirativní a přínosné pro všeobecný rozvoj žáků a jejich vzdělávací potřeby a měly by být promítnuty do revidovaného RVP ZV?

1. Ano. Oceňuji zdůraznění konceptu wellbeingu. *K zamyšlení – zda vzhledem k uváděným společensko-politickým událostem posledních let také nez důraznit nutnost **podpory rezilience** u dětí, jak naučit děti zvládat náročné životní situace, zařazení copingových strategií...*
2. Ano, je srozumitelná pro odbornou veřejnost i pro učitele bez aprobace.
3. Bez připomínek

3. Jak se v současném pojetí vzdělávací oblasti promítají stěžejní témata HSR (kompetenční a gramotnostní pojetí, průřezová témata, individualizace výuky aj.), v čem jsou naopak tato témata zohledněna nedostatečně?

1. Ano.
2. Ano, je srozumitelná pro odbornou veřejnost i pro učitele bez aprobace.
3. Bez připomínek

4. Jaké překážky je třeba překonat při modernizaci vzdělávací oblasti, zlepšení návaznosti jednotlivých vzdělávacích stupňů, provázání vzdělávací oblasti s ostatními vzdělávacími oblastmi a obory, provázání s klíčovými kompetencemi, gramotnostmi a průřezovými tématy?

1. Ne zcela.

*Doporučujeme začlenění doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova do VO ČaZ. Výstupy EV směřují k osobnostnímu, sociálnímu a morální rozvoji žáků. Většina škol danou problematiku nezařazuje, ačkoli je pro rozvoj osobnosti žáků důležitá a je součástí každodenního života školy. – **EV a její výstupy vidím jako průřezová témata, která si škola zařadí do předmětů, dle svých potřeb (VOZ, OV, DV, TH...).***

2. Ano

3. Bez připomínek

¹ K sebepoznávání a vzájemnému poznávání patří: sebeidentifikace, sebevědomí, sebeuvědomění, sebeúcta, dále rozvíjí strategie práce s překážkami a tlakem okolí, rozvoj vůle, sebeovládání a odolnost, citlivost k vlastním potřebám a potřebám druhých, znalost vlastních hranic (tělesných i psychických), zaměřuje se na ohleduplné a podporující vzájemné vztahy, empatii a vzájemnou pomoc a spolupráci vedoucí k všestranné pohodě v režimu školy i v životě mimo školu, rozvíjí digitální hygienu atd.

5. Co a proč je potřeba ve vzdělávací oblasti změnit (například redukovat, doplnit, přeformulovat, přesunout, uvést do souladu HSR)? Jaké řešení navrhuje?

1. Ano, myslím, že je třeba zvýšit časovou dotaci nejen na VZ, ale **i na TV**

6. Jaké navrhuje změny, aby do vzdělávací oblasti byly optimálně promítnuty klíčové kompetence, základní a oblastní/oborové gramotnosti a průřezová témata?

1. Ano a bez připomínek

7. Jak se má změnit rozdělení oblastí a oborů, přiřazení oborů do oblastí, vztahy mezi obory a oblastmi a návaznosti oborů a oblastí mezi vzdělávacími stupni s ohledem na celostní rozvoj každého žáka?

1. Ano.

Název VO: "Člověk a zdraví, jeho osobnost a bezpečí" – výstižný.

*Navrhujeme strukturu tří oborů: Tělesná výchova; Výchova ke zdraví a bezpečí; Osobnostní a sociální výchova. - Pokud bude navýšena časová dotace, jsem v souladu, pokud ne – EV a OSV – průřezová témata, **kteřá škola zařadí** do předmětů, dle svých potřeb a možností (VOZ, OV, DV, TH...).*

8. Jak navrhuje do vzdělávací oblasti zapracovat stěžejní témata HSR – digitalizace, wellbeing (všestranná pohoda a odolnost fyzická, psychická, sociální, duchovní), individualizace výuky, propojování formálního a neformálního vzdělávání, klimatická změna, společenské změny apod.?

Reaguje se na danou otázku a je srozumitelné

Nově řešit problematiku vzdělávání žáků se SVP a nadaných žáků už na úrovni VO a v metodické podpoře. – Ideálně podpořit pro školy vytvoření „tabulkového“ místa pro školní psychology a sociální pedagogy...

9. Jaký očekáváte vliv navrhovaných změn na všeobecný rozvoj každého žáka (například motivaci, sebepojetí, volba vzdělávací cesty a přijetí odpovědnosti žáka za vlastní učení a celoživotní vzdělávání, rozvoji sociálně-emocionálních dovedností a další)?

Reaguje se na danou otázku a je srozumitelné.

Za mne je důležitá podpora pedagogů nejen metodická, vzdělávací, ale starost o jejich wellbeing – supervize, kouč, psycholog....

Oceňuji, že se v koncepci počítá s wellbeingem (vhodné by možná bylo najít český ekvivalent), v souvislosti se společensko-politickou situací a že se hodně zabývá i OSV. Riziko vidím nejen v případě zařazení EV a nenavýšení časové dotace, ale i pokud nebude navýšen počet hodin TV, ve stále klesající fyzické zdatnosti mládeže. V koncepci mi chybí podpora odolnosti mládeže – rezilience.